הארץ
- 4 DEC 1969
מיום

143

מפגש מוסיקאלי ישראל־ארגנטינה

במוזיאון ת"א

בחסותו של שגריר ארגנטינה ב־ישראל, ערך אגוד הקומפוזיטורים בישראל קונצרט קאמרי שכלל יצי־רות של קומפוזיטורים ארגנטינאיים וישראליים.

היצירות הארגנטינאיות — סרנדה לכלי נשיפה (1959) מאת אדוארדו ארמנדו אלמאן, ודיברטימנטו מאת וירטו מאראניו — עמדו על רמה קומפוזיטורית יפה. היצירה הראשו־נה מורכבת יותר בתכנה המוסיקלי מאשר השניה, ויוצרת רושם של הבעה יותר אישית. ביצירתו של מאראניו ניכרת נטיה למירקם מלו־די בהיר והסתמכות על מוטיבים עממיים, ובזו של אלמאן המירקם מעובה יותר ומתקרב בהצללה למה שקרוי היום „מוסיקה חדישה".

„החמישיה הפילהרמונית ת"א" (בצלאל אבירם־חליל, לידו גוארנרי — אבוב, גיורא פיידמן — קלרנית, עזרא מולכו — קרן, ולתר מכס — באסון) ביצעה מלבד היצירות ה־ארגנטינאיות חמישיות לכלי נשיפה מאת צבי אבני ויוסף טל. יצירתו בת העשר של צבי אבני שזכתה עתה לבכורה רשמית, היא יצירת נעורים במובן הטוב של המלה. המוסיקה שוטפת בטבעיות, בחן ובחדוה ב־מסגרת המסורתית של „מוסיקה יש־ראלית לאומית", ומשיגה בכל זאת בטוי בעל גון אישי.

החמישיה של יוסף טל שנכתבה ב־1966 הושמעה אף היא בביצוע בכורה ישראלי. זו יצירה רצינית הבנויה מ„שטחים" מוסיקליים המוג־דרים היטב מבחינת תכנם. אזכיר לדוגמא כמה שטחים אפיניים — שטח של תנועה רב־קולית מורכבת ודחוסה; שטח של הקשות בשסתו־מים ובגוף הכלים כשמתוך ההקשות צומחים ועולים קוים מלודיים; שט־חים שבהם מצטרפים צלילים בודדים לאקורדים בצורה הדרגתית. השטחים בכללותם נעים לכוון של דחיסות גדולה יותר או שהם מידלדלים ו־הולכים. אפקט מענין ביותר שלא שמעתי עדיין כמותו הוא „אקורדים" הנשמעים בכלי בודד כאבוב או ה־באסון, והמושגים על־ידי תנוחת אצבעות מסוימת. יצירה זו וכן ה־„ערפיליות" של עדן פרטוש עומדות בראש הרשימה של מוסיקה ישרא־לית חדישה לחמישית כלי נשיפה.

הפסנתרנית אורה רותם בצעה ב־קונצרט זה את „בנות־קול" מאת חיים אלכסנדר. „בנות־קול" הן וריאציות על שורה דודקפונית (בת 12 צלילים) ומלודיה דודקפונית ה־בנויות ביכולת רבה ובדמיון רב. הביצוע הפסנתרני היה פלסטי ב־יותר, והבליט בצורה מכסימלית את התוכן של המירקמים המוסיקליים המענינים ואת האופי השונה של כל אחת מן הוריאציות. דומני רק ש־ההפסקות בין וריאציה לוריאציה נתארכו לעתים יתר על המידה.

חברי „החמישיה הפילהרמונית ת"א" מנגנים ברמה טכנית אישית גבוהה. בנגינה המשותפת יש להשיג גוון דינמי רב יותר, ורקמה מוסי־קלית יותר בהירה ותבליטית. רצוי להזהר מכיסוי שאר הכלים על־ידי הקרן, וכך גם ייצא יותר לאור צליל החליל. חיוניות מוסיקלית מיוחדת בלטה בצליל הקלרנית.